

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 121

CLEVELAND, OHIO, MONDAY, MORNING, MAY 23D, 1932

LETO XXXIV—VOL. XXXIV

Lindbergh vodi policijo pri iskanju za banditi, ki so umorili otroka

New York, 21. maja. Pet let je minulo včeraj, ko je Lindbergh izvršil svoj slaven in zgodovinski polet preko oceana. Pred 5. leti ga je slavil ves svet, dočim danes vodi Lindbergh policijo v trupalnem iskanju za banditi, ki so mu ukradli in ubili edinega otroka. Včeraj je Lindbergh povzročil, da so detektivski z njegovo pomočjo še enkrat odigrali vso tragedijo, ki se je pripetila z njegovim otrokom. Detektivski so položili od banditov pozabljenost lestev k oknu 2. nadstropja, ki je vodilo v sobo, kjer se je nahajal Lindberghov otrok. En detektiv je splezal po lestvi v sobo in se vrnil navzdol s svežnjem v naročju, kar naj bi predstavljal ukradenega otroka, katerega mrtvo truplo so našli pred nekaj dnevi, komaj 5 milj od prostora, kjer je bil otrok ukraden. Potem so ped za pedjo preiskali vsa pota, vse steze in zemlje v okolici Lindberghovega posestva. Lindbergh je izjavil, da so to naredili, da si detektivski natančno vtisnejo v spomin vsak najmanjši dogodek v zvezi z odplevanjem in umorom otroka.

Pogon policije

V soboto večer je naredila policija v Clevelandu splošen pogon na razpisne prostore, nemovalne hiše, prostore, kjer se zbirajo gemblerji in napadla je tudi več imenitnih resortov na Euclid in Carnegie Ave., kjer se je točilo najboljše pivo, vino in žganje. Zlasti pa je bila ost policijskega pogona obrnjena na tretji distrikt, kjer bivajo večina zamorci. Aretiranih je bilo vseh skupaj 296 oseb, katere so komaj spravili v razne zaporne na policijskih postajah in v glavne zapore. Pogonu je načel Matowit, česar ni še nikdar prej naredil. Povelje za pogon je dal sam župan Miller, ki je za poveljevalci policiji, da očisti mesto.

Dekle je padlo 24,000 čevljev globoko

Oakland, Cal., 21. maja. Smaradna Braescu, romunska zrakoplovka se je v parašutu vrgla iz 24,000 čevljev višine na zemljo. Pristala je v mestu Tudor, Cal., kjer se je takoj po padcu na zemljo podala v bližnjo trgovino, kjer je povedala, da je pravkar dosegla rekord za žensko za padec iz višine. Parašut se prvih 8,000 čevljev ni odprl, toda končno je pogumna ženska le prišla srečno na zemeljska tla.

Zadušnica

V torek ob 6:30 zjutraj se bo brala sv. maša z libero v cerkvi sv. Vida za pokojnim Frank Lesarjem iz Zamosteca pri Sodrčici. Prijatelji ranjkega so prošeni, da se udeležijo.

Pogreb Malnarja

Pogreb Frank Malnarja se bo vršil danes popoldne ob 2. uri. Pogreb vodi August F. Svetek.

Pozdrav iz domovine

Mr. John Dolčić že pošilja pozdrave iz domovine. Poslal nam je kartico iz Čeruč blizu Ljubljane.

Slovaki organizirajo

Slovaki v 7. mestni vardi so se pretekli teden organizirali v Slovaški demokratski klub, ki je takoj v začetku štel 250 članov. 50 procentov vse opeke za tlakanje cest, je izdelane v državi Ohio.

Minnesota in Cleveland v družbi s staro domovino

V Clevelandu je stotine in stotine rojakov, ki so svoje čase bivali v Minnesoti po raznih slovenskih naselbinah, v Minnesoti je študiralo lepo število naših slovenskih profesionalistov v Cleveand, in mnogo nekdanjih Minnesotčanov se nahaja danes v Clevelandu. Vse te ljudi bo prav gotovo zanimalo sporočilo, ki smo ga dobili od Mr. Anton Grdina, da bo namreč v sredo, 25. maja, kazal v Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair Ave. lepe premikajoče slike, katere je Mr. Grdina povzel, ko se je pred nekaj tedni mudil v Minnesoti na obisku pri naših rojakih po lepih slovenskih naselbinah Minnesote.

Clevelandčani imajo v Minnesoti tisoč sorodnikov in prijateljev, in teh je Mr. Grdina kar največ mogoče posnel v Minnesoti, ko se je mudil tam ter jih spravil na slike. Nič manj kot 1,600 čevljev teh slovenskih slik iz Minnesote je prinesel Mr. Grdina s seboj. Vse so zelo različne in jasne. Vse boste videli v teh slikah, kar nudi pionirska slovenska Minnesota med našimi ljudmi. Videli jih boste te pionirske slovenske Minnesotčane pri delu, v rudniku, na vrtu, v hiši, praznične in delavne, v visokih šolah, ali na farmah, kjer živijo preprosto, prav kakor smo mi ti naši očeti nekdanj živel v prelepi Sloveniji.

Uredništvo "Ameriške Domovine" je mnenja, da ni samo zabavno pogledati take slike, pač pa tudi poučno in veliko približevalnega pomena med Clevelandci in Minnesotci, da se bolje razumemo in napredujemo, ko eden drugega poznamo. Poleg slik iz Minnesote, pa ima Mr. Grdina še precej drugih slik, med njimi one, ki jih je vzel, ko je 2,000 rojakov napolnilo Slov. N. Dom ob priliki dobrodelne prireditve "Ameriške Domovine," videli boste župana Millerja na odru, in če vse to ne bo zadostovalo, ima nekaj popolnoma novih slik iz Slovenije. Vse to bo pa združeno s fino godbo in slovenskim petjem, da se boste počutili, kot v najbolj živahni družbi. No, koncem slik, se boste pa lahko zavrteli po domače, fantje in dekleta, pa tudi starejši naši moške in žene. In vstopnina za vse to je samo 25 centov. Polovica vseh dohodkov gre za dobrodelne namene, za podporo naših brezposelnih. Vse to bo v sredo, 25. maja, v Grdinovi dvorani, začetek ob 7:30 zvečer. Pridite!

Tudi v Kanadi imajo težko finančno krizo

Ottawa, 21. maja. Ministrski predsednik Kenade, Bennett, je pri zborovanju kanadskega parlamenta namignil, da bo moral parlament glasovati za izvanredno oblast vladi, da "premosti finančno krizo." V Kanadi je danes ravno tako slabo kot v Zd. državah.

Naši graduanti

Dne 13. junija bodo graduirali sledeče iz Notre Dame višje šole: Josephine Cotman, Stephany Erbenzik, Marie M. Kracker, Helen A. Levstik, Mary F. Mozi, Agnes T. Videnshek, Louise V. Vidmar. Vsem graduirankam kot tudi njih staršem naše iskrene čestitke!

Voznina

Mestna zbornica bo nočjo pri seji odločila, koliko naj znaša voznina na cesti železnici v bodoče.

Kongres bo moral najbrž zborovati tekom konvencije in v poletju

Washington, 21. maja. Vsa znamenja kažejo, da bo moral kongres zborovati tekom narodnih predsedniških konvencij in tudi pozno v poletje. V obeh zbornicah kongresa vlada radi tarifa in redi dovolitve denarnih svot za pomoč brezposelnim, taka zmešnjava, da voditelji ne vidijo nobene poti iz nje. Republikanci se neprestano posvetujejo s Hooverjem, da jim pomaga spraviti postavodajalni voz iz blata, v katerega so zavozili. Položaj je enako slab v senatu kot v poslanski zbornici. Položaj je postal še bolj zapleten, ko je predsednik poslanske zbornice, John Garner, predložil nov predlog zbornici, glasom katerega naj kongres dovoli \$2,100,000,000 za odpomoč brezposelnim. Povabil je Hooverja in republikance, da sodelujejo pri tem. Garner je izjavil: "Jaz sem neomejno nasproten vladni podpori brezposelnim, toda čista resnica je, da kongres mora narediti gotove korake, predno se razide, in sklepe postaviti, da pride izdatna pomoč onim ameriškim državljanom, ki so brez dela in zaslužka. Kongres bo na vsak način silovito napaden, ako se v teh resnih časih ne zna zavedati položaja in pomagati svojim lastnim ljudem."

Ta mati vidi črno bodočnost pred seboj

New York, 21. maja. Sodnik Foley v tem mestu je odločil, da je \$36,000 na leto dovolj za 11 letnega Marcusa Dalya za življenje. Fent je sin umrlega kralja bakra iz Montane, Marcusa Dalja. Oče je zapustil premoženje, ki nese na leto \$96,500 dohodkov. Mati je zahtevala za vzgojo in preživljenje otroka \$43,000, dočim je postavni varuh trdil, da je \$30,000 dovolj. Sodnik je vzel srednjo pot in dovolil \$36,000. Po našem mnenju bi se za ta denar 72 takih mladih Markusov preživelo na leto.

Visoki tarif je odgovoren za vse gorje

San Francisco, 21. maja. Na zborovanju članov Ameriške trgovske zbornice so govorniki zaporedoma povdarjali, da je edino ameriški visoki tarif odgovoren za strašno mizerijo, ki prevladuje danes na svetu. Američka je bila prva, ki je naredila visoki tarif, drugi narodi so se hoteli maščevati nad Ameriko, in nastala je splošna svetovna kriza, iz katere si svet sedaj ne zna pomagati.

Uradne ure

Uradne ure "Ameriške Domovine" so: vsak dan od 8. ure zjutraj do 7. zvečer, razven ob sredah in sobotah, ko se zapre urad ob 5. popoldne. V nedeljo je urad zaprt. Kdor ima sporočiti, ko je urad zaprt, se prosi, da vrže pisano poročilo v pošto trušico v vratih urada.

V bolnico

V Cleveland Clinic se je podala na operacijo osemletna Antonija Kolegar, hčerka Mr. in Mrs. John Kolegar iz 6308 Carl Ave. Želimo ji hitrega okrevanja, da se zdrava povrne k svojim staršem.

* Ameriška trgovska zbornica bo te dni glasovala o prohibiciji.

* Operna pevka Jeritza se je odpovedala Metropolitan operi.

Dnevne vesti o gibanju v delavskih krogih. Mnogo delavskih štrajkov

New York, 21. maja. Štrajk stavbinskih delavcev v New Yorku se nadaljuje s polno paro. Jutri bodo imeli gradbeni delavci javni sestanek, na katerem bodo pretresali ponudbe, ki so dospele od raznih kontraktorjev. Vsi poskusi doslej poravnati štrajk, so se izjeločili.

Paterson, New Jersey, 21. maja. Mesarska unija v tem mestu je napovedala štrajk proti eni izmed mesarskih firm, ki je dala zapreti že pet delavcev. Med prijetimi je tudi organizator unije mesarskih pomočnikov. Dotični organizator je sklical shod v bližini firme, proti kateri je naperjen štrajk, da občinstvo opozori na štrajk. Prišla je policija, ki je razgnala zborovalce in organizatorje zaprla.

Rim, 21. maja. Vlade naznanja, da je znašalo število nezaposlenih delavcev v Italiji dne 30. aprila 1,000,225. Na podlagi teh števk pravi vlada, je dobilo v zadnjih štirinajstih dnevih 53,000 delavcev delo v Italiji.

Hazleton, Penna., 21. maja. 51 letni rudar George Savinski, ki je bil že eno leto brez dela, se je ubil v svoji hiši z dinamitom. Rudarja je razneslo na drobne koščke, kakor tudi hišo, kjer je stori samomor. Nesrečnik se je najbrž opasal z dinamitom, katerega je na to zažgal.

Amelia v Londonu

London, 22. maja. Amelia Earhart Putnam, prva ženska na svetu, ki je sama preplula v zrakoplovu Atlantski ocean, se je podala včeraj v največji nevihti in neurju iz Irske v London, kjer jo je proslavila angleška množica na izvanreden način. Negredne množice naroda so jo pozdravljale. Mrs. Putnam je prva ženska na svetu, ki je dvakrat preletela v zrakoplovu ocean, prva oseba na svetu, ki je naredila pot v najkrajšem času, prva ženska, ki je sama preletela ocean. V Londonu se je nastanila v poslopju ameriškega poslanstva in je popoldne po radio govorila Ameriki. Kralj George se je izjavil, da jo želi sprejeti na dvoru v najkrajšem času.

Jetniki naj delajo

Župan Ray T. Miller je v soboto odredil, da se mora obdelati ves mestni svet v Warrensville, kjer se nahajajo mestni zapori. Vsak kaznec, ki ni sicer drugače zaposlen v zaporih, mora na polje in na delo. Mesto ima v Warrensville 1,000 akrov zemlje. Pridela se na tej zemlji lahko dovolj živeža, da ne bo mestu treba kupovati preko leta drugod. V Warrensville mestnih zaporih se nahaja dnevno približno 800 jetnikov.

Ognjegasci v Euclidu

Aprila meseca je župan Ely v Euclidu odsvolil več ognjegascev, med njimi tudi John Krackerja. Ker civilna komisija v Euclidu ni hotela sprejeti protesta radi odpustitve, se je Kracker sedaj obrnil na Common Pleas sodnijo, kjer se bo 31. maja vršila obravnava, ako je bil Kracker pravilno odpuščen ali ne.

Zagovornik Filkowskega

Odvetnika Myers in Piotrowicz, ki sta zagovarjala znanega morileca in roparja, sta dobila te dni od države \$1,600 plače za svoje delo.

Governor Roosevelt sviri Wall Street in grozi družabno revolucijo

Atlanta, Georgia, 22. maja. Governor Franklin Roosevelt je imel danes pomemben govor, v katerem je dejal, da nastaja zahteva, da se narodno premoženje bolj pravično in enako razdeli, in rekel je, da milijoni, ki se danes nahajajo v potrebi, ne bodo dolgo mirno stali in čakali, da si vzamejo potrebščine za življenje, katere si kaj lahko prisvojijo. Newyorški governor, ki ima danes največ prilike, da je nominiran predsedniškim kandidatom demokratske stranke, je govoril zbranim dijakom Oglethorpe univerze, ki so graduirali. Roosevelt je v svojem govoru napadal današnji obstoječi družabni red, ko je bila na vrsti teška razprava o vzrokih današnje gospodarske depresije. V svojem govoru je za današnje razmere deloma obdolžil predsednika Coolidgea in Hooverja, deloma je pa silovito udrihal po Wall Streetu in neznošnih financiranjih, ki so pomagali deželo pahniti v bedo in mizerijo. Roosevelt ni podal nobenega načrta glede "bolj pravične razdelitve premoženja," nasvečoval pa je, da se takoj začne s poskusi. "Jasna pamet nam narekuje, da nekaj poskusimo, in če vidimo, da ne gre, da to opustimo, priznamo napako in poskusimo kaj drugega. Z drastičnimi sredstvi moramo preprečiti krivice in vzroke našega ekonomskega sistema, na katerih danes trpimo. Danes ni več čas, ko bi narodu diktirala skupina denarnih močtev, katerih edini življenjski boj je nakopičiti ogromno bogastvo. Na ta način postaja mal del naroda vedno bogatejši, a ogromna večina naroda postaja vedno bolj siromašna. Ako se ta sistem ne spremeni, tedaj nastane družabna revolucija. Amerika se mora prebuditi in kreniti na drugo, bolj pravično pot."

Župan in 10 uradnikov obsojenih radi žganja

Muncie, Indiana, 21. maja. George Dale, župan tega mesta, in 10 uradnikov je bilo včeraj na zvezni sodniji spoznanih krivim, da so se zartotili, da kršijo prohibicijo. Poleg župana je kriv policijski načelnik, direktor javne varnosti, par detektivov, en policijski kapitan in več butlegerjev. Obsodba bo izrečena 1. junija.

Prvi osteopat

Dne 2. junija, 1932, bo graduiral na Chicago College of Osteopathy mlad Slovenec, Mr. Frederick J. Makovec, sin dobro poznane Mrs. Mary Makovec, 945 E. 63rd St., v Clevelandu. Osteopati so posebne vrste zdravniki, ki študirajo človeško cirkostje. Mladi Mr. Makovec je menda prvi Slovenec v Ameriki, ki se je posvetil temu poklicu. Želimo mu odličnega uspeha pri graduaciji, kot tudi pozneje v življenju, kot tudi njegovi dobri materi!

Velik požar

Goreti je začelo sinoči v velikem stanovanjskem poslopju na 3803 Clinton Ave., kjer prebiva 22 družin. Le s težavo so rešili 80 oseb iz gorečega poslopja. Dva moška sta dobila hude poškodbe. Več plinovitih razstrelb je nastalo v kleti poslopja. 400 ognjegascev se je trudilo ure, da je požar omejilo.

* 122 oseb je bilo ubitih pri zadnjih nemirih v Indiji.

Moderni Job na moderni policijski sodniji

Cleveland, O. — Neki državljani je pretečene dni dobil od policista "tiket," kar je znamenje, da je prekršil to ali ono avtomobilsko postavbo. S tiktetom se mora seveda na sodnijo, kjer vas velja najmanj \$2.00, da se odrešite. Dotični državljani pa, namesto da bi šel na sodnijo in plačal ter dal cesarju, kar je cesarjevega, se je doma vsedel za mizo in napisal dolgo pismo o svojem trpljenju in mizeriji ter s tem podal izgovor zakaj ne more plačati. Napisal je sodniku Bellu sledeče pismo: "Dragi sodnik! Pred 6. meseci sem si zločil enajstkrat levo nogo in še danes ne morem dobro hoditi. Član sem avtomobilskega kluba, toda že tri leta nisem plačal članarine. Član sem treh podpornih društev, pa jih ne morem plačevati. Moja žena in štirje otroci se sestradi in lačni, na milost in nemilost izročni lakoti. Dva meseca sem bil v bolnišnici, pa sem še bolan, in neki policist je na sleparski način me spravil ob vseh prihrankih mojega življenja, in moj najstarejši sin je bil pravkar spoznan blaznim in so ga morali odpeljati v državni zavod, in lamski Božič mi je nekdo ukradel berglje, po katerih sem se premikal okoli; zlat zob, katerega mi je zobozdravnik vtaknil pred 8. leti v usta, se mi je razbil, in včeraj mi je žena močno zbolela. Pravkar sem pokuril zadnjo žimnico v hiši, da sem si skuhal večerjo, in ko sem nesel lonec fižola na mizo, mi je skleda padla iz rok, da se je fižol raztresel po stanovanju. Mimo je prišel mlajši sinko, kateremu je spodrsnilo na fižolu, da je padel in si zlomil nogo." Koncem pisma je pa pristavil, da se sodniku že naprej zahvaljuje za uslugo, da mu ne bo treba plačati \$2.00 za "tiket," če pa na vsak način hočejo denar, naj pa počakajo, da bo Hoover zopet izvoljen za predsednika, ker je staval \$2.00 nanj...

Hopkins in komunisti

Pretekli petek večer je councilman Hopkins, bivši mestni manager, silovito ropotal nad komunisti, ki neprestano sitnarijo v City Hall. Zadnji ponedeljek so prišli v City Hall in zmerjali councilmane, češ, da ničesar ne naredijo za nekega komunisti, ki je v potrebi. V petek je pa imela zbornica zaslišanje tozdevno, in je zopet vdrlo 400 komunistov v dvorano. Tedaj je pa bilo Hopkinsu dovolj, pa jih je nahlulil: "Ako želite ljudem v resnici kaj dobrega, tedaj se jim ne boste lagali, kje se v resnici lahko pomoč dobi. Ljudem ne morete pomagati z lažmi. Vi ne morete pomagati ljudem, če kričite okoli, da je ta zbornica Vsemogočni Bog, in ljudem ne boste pomagali, če psujete in preklinjate po City Hall."

Smrtna kosa

V nedeljo zjutraj je umrl v City Hospital 22-letni Elmer Mehler, soprog Kristine Basca, hčerke dobro poznane slovenske družine iz 61. ceste. Poleg soproge zapušča starše. Truplo se nahaja na 909 E. 75th St., odkoder se vrši pogreb v sredo zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Vida, pod vodstvom A. Grdina in Sinovi. Prizadetim sorodnikom izrekamo naše iskrene sožalje!

* Župan Walker se bo moral v sredo v N. Y. zagovarjati radi uprave.

Hoover je proti izdaji bondov, da se pomaga odpraviti brezposelnost

Washington, 22. maja. Predsednik Hoover je danes z vso silo in močjo, ki mu je dana na razpolago, napadel vse predloge v kongresu, glasom katerih se namerava izdati bonde, da se dobi denar in da se začne z javnimi deli, da se vsaj deloma odpravi brezposelnost. Bistvena točka njegovega govora je bila: "Mi nikakor ne smemo z zapravljanjem javnega denarja prikopati se do prosperitete." Hoover je izjavil, da bi bila izdaja bondov za javna dela ogromno breme za davkoplačevalce, da bi se zvezni proračun nikakor ne mogel dati v red in ravnotežje, da bi se s tem uničilo zaupanje v vladne bonde, da bi nastala s tem splošna negotovost, kar bi končno povzročilo, da bi še več ljudi zgubilo delo. S to svojo izjavo je Hoover napovedal direktni boj demokratom, ki v kongresu z vso silo zahtevajo izdajo bondov, da se brezposelnim nemudoma pomaga. Bondov bi se izdalo v vrednosti od \$4,000,000,000 do \$5,000,000,000. Hoover je mnenja, da se položaju zaenkrat lahko pomaga na sledeči način: hitro balanciranje proračuna, znižanje stroškov in neznatno povišanje davkov. Odprava vseh nadaljnjih zveznih bondov, da se vrne zaupanje v vlado. Federalne rezervne banke naj dovoljujejo še naprej bankam kredit. Poljedelcem se mora dati izdatna moralna in kreditna pomoč. Nadaljevanje z javnimi deli, ki so v resnici potrebna in ki ne zahtevajo novih davkov. Hoover ima še več načrtov, ki se vsi koncentrirajo okoli denarnih zavodov, v mislenju, da če se denarnim zavodom pomaga, da se vrne splošni kredit in zaupanje in bo s tem razbita depresija. Toda ker Hoover nima večine v kongresu, bo slednji najbrž ukrenil popolnoma drugače. Videti pa je, da se bo predsedniški boj vršil, kar se tiče depresije v tem, da bodo republikanci govorili o indirektni pomoči, kot jo priporoča Hoover, in o direktni pomoči, kot jo zahtevajo demokrti.

Ogromni stroški

Republikanski kandidat za governorja pri primarnih volitvah, David Ingalls, je napravil za volitve \$65,000, kot se razvili iz poročila, ki ga je moral oddati volivnemu odboru. Drugi republikanski kandidat, Clarence Brown, je potrošil \$25,000, in tretji kandidat, Myers Cooper, je potrošil nekako \$22,000, tako da so trije republikanski kandidati za governorja potrošili skupno \$110,000. David Ingalls je milijonar in mu je lahko trošiti denar. Tudi njegova soproga je milijonarka po očetu.

Smrtna kosa

V soboto večer je nagloma preminul na svojem domu rojak John Turk, star 57 let. Doma je bil iz Loškega Potoka. V Ameriki je bival 30 let. Tu zapušča žalujočo soprogo, dve hčeri in tri sinove. Ranjki je stanoval na 14719 Darwin Ave. Pogreb se bo vršil v torek popoldne ob 2. uri iz pogrebnega zavoda August F. Svetek na 478 E. 152d St. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin!

* General Pershing se je izjavil za odpravo prohibicije.

1932	MAY	1932
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

MAJ

27.—Društvo Ivan Cankar, igra v avditoriju S. N. Doma.

29.—Skupna društva fare sv. Kristine priredijo piknik na štrubljevih prostorih na Bliss Rd.

29.—Družba Slovenski Narodni Dom, E. 80th St., piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

29.—Društvo Progressives, št. 641 SNPJ priredi ples v Slovenskem društvu domu na Reher Ave.

29.—Pevski zbor Delavec, odsek Socialističnega kluba št. 28, piknik na špeltkovi farmi.

JUNIJ

5.—Pevsko društvo Cvet, petje in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

5.—Šolski otroci fare sv. Kristine priredijo šolsko prireditev v dvorani sv. Kristine.

12.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špeltkovi farmi.

12.—Pevsko društvo Zvon, koncert in piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

12.—Društvo Zorislava, piknik na štrubljevih prostorih.

12.—Ženski odsek Slovenske Zadrugne Zveze, piknik na Močilnikarjevi farmi.

12.—Hrvatsko društvo Sloboda, piknik v Slovenskem društvu domu, Euclid, O.

19.—Društvo Kranj priredi piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

19.—Zaključek šole z igro šolskih otrok fare sv. Kristine.

19.—Društvo sv. Družine, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

19.—Slovenska godba Bled, piknik na Močilnikarjevi farmi.

24.—Praznovanje godu fare sv. Kristine, v zvezi s farnim žegnanjem, skozi teden. Vrš se na Bliss Rd.

26.—Fara sv. Lovrenca, letni piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

26.—Društvo Mir, št. 142 S. N. P. J., priredi piknik na Pinarjevih prostorih.

26.—Dr. Collinwoodske Slovenke št. 22 S. D. Z. ima piknik na Močilnikarjevi farmi.

26.—Clevelandski Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

26.—Slovenska Delavska Dvorana, piknik v Maple Gardens, na cerkvenih prostorih.

26.—Piknik Slovenske delavske dvorane na Silko farmi.

JULIJ

3.—Piknik S. P. društva Soča na Močilnikarjevi farmi.

3.—Slovenska Ženska Zveza, št. 47, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

3.—Društvo sv. Križa št. 214 KSKJ, piknik na Hartmanovi farmi na Ridge Rd.

10.—Collinwoodski Sokol priredi piknik na prostorih Slovenskega Društvenega Doma v Euclidu.

10.—Društvo sv. Lovrenca št. 63 KSKJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

10.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, piknik na Močilnikarjevi farmi.

10.—Slovenska šola Slovenskega Doma, piknik na Frank Kavškovi farmi.

10.—Piknik Slovenske šole Slovenskega Doma na Holmes Ave. se vrši na Frank Kavškovi farmi. To je prvi piknik te šole.

17.—Klub Hinje, skupni izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

17.—Slovenska Mladinska šola S. N. Doma priredi velik piknik na Močilnikarjevi farmi.

24.—Društvo Tabor, SNPJ, piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

31.—Društvo Naš Dom, SDZ,

piknik na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

24.—Žegnanje pri fari sv. Kristine na Bliss Rd.

31.—Piknik delničarjev Slovenskega Doma na Holmes Ave. na prostorih Frank Močilnikarja.

31.—Slovenska Zadruga Zveza, piknik na Goriškovi farmi v Noble, O.

AVGUST

7.—Skupna društva fare sv. Vida, piknik na špeltkovi farmi.

7.—Društvo Presv. Rešnjega Telesa, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

14.—Društvo sv. Vincenca Pavlanskega, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

14.—Piknik družbe S. N. Doma iz Maple Heights pri Anton Gorišku na Green Rd.

21.—Društvo Napredni Sosjedje, SNPJ, izlet na cerkvenih prostorih v Maple Gardens.

21.—Piknik samostojne Zarge na Močilnikarjevi farmi.

OKTOBER

10.—Društvo Na Jutrovem praznuje 10-letnico obstanka v Slovenski delavski dvorani na Prince Ave.

NOVEMBER

23.—Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ, zabavni večer v Slovenskem Domu na Holmes Ave.

Pravni nasveti

Piše Frank V. Opaskar

Vprašanje: Kaj je korporacija? Kaj je delnica? Katere ali kakšne korporacije prodajajo delnice? Rad bi pojasnila. — Frank J.

Odgovor: Korporacija je organizacija, priznana od zakonov in vlade, katera lahko lastuje premoženje in katera lahko toži in je tožena, kot taka. To se pravi, da niso posamezniki v korporaciji lastniki, ampak da je organizacija kot taka lastnik.

Korporacije so raznovrstne: cerkvene, društvene itd, ampak glavni deli so: korporacije za dobiček in pa korporacije brez dobička, kot na primer: kulturna društva, dobroteljni zavodi itd, ki gledajo za napredek in izobrazbo naroda, ne pa za dobiček.

Korporacije za dobiček imajo za njih voditelje direktorje, dočim imajo korporacije, ki niso za dobiček samo zaupnike (trustees). Korporacije za dobiček imajo delničarje, korporacije, ki niso za dobiček, imajo pa samo člane. Na primer, v takozvanih klubih, se lahko človek vpiše za člana, ako plača določeno vsoto, dočim postane delničar, ako kupi za določeno vsoto delnice v korporaciji. Korporacije za dobiček določijo, koliko denarja potrebujejo za obratovanje in potem razpišejo delnice, katere prodajo med ljudi. Na te delnice potem plačujejo dividende ali dobiček. Korporacije, ki niso za dobiček, pa ne smejo izdati delnic in ne plačujejo dividend. Teke organizacije lahko napravijo kampanjo za nove člane, katerih vsak plača gotovo vsoto za pristop, toda taka korporacija ne more nikdar dati nazaj svojim članom kaj od dobička, ker je organizirana kot organizacija brez dobička.

Korporacija za dobiček ima dovoljenje izdati delnice in mora za to pravico plačati davek, dočim ni nobenega davka za korporacije brez dobička. Tako imamo v Clevelandu narodne domove, katerih nekateri so inkorporirani za dobiček in imajo delnice, dočim drugi niso inkorporirani tako in nimajo delnic.

Vprašanje: Kaj je bankrot?

Slišim vsakovrstna mnenja in mislim, da je to pot, po kateri se ljudje izognejo plačevanja svojih dolgov in vendar še lahko lastujejo svoje premoženje. — P. T.

Odgovor: Bankrot je pot predpisana po zakonih zvezne vlade, po kateri je dovoljeno vsakemu človeku prostovoljno priti na zvezno sodnijo, tam predložiti svoje premoženje in vse svoje dolgeve (ki morajo znašati vsaj en tisoč dolarjev). Če je sodnija prepričana, da so bili o tem vsi upniki obveščeni in da je bilo vse premoženje predloženo pred sodnijo, da ni pri tem nobene goljufije, potem razdeli premoženje prosilca med vse upnike in izbriše vse njegove dolgeve. Dotičnik potem lahko prične vse nanovo, ne da bi ga mogli stari upniki prijeti in držati za stare dolgeve. Če pa o tem koraku kak upnik ni bil obveščen, njegov dolg ni izbrišan. In če se dokaže, da je prosilec prikril kaj svojega premoženja, potem je bila vsa obravnava neveljavna in potem ga upniki lahko primejo za dolg in še za krivo prisego.

V praktičnem smislu je, seve, vsa stvar bolj zapletena, toda ideja je nekako ta. Človek lahko napove prostovoljno bankrotiranje, ali pa ga upniki v to prisilijo. Temu podobna je prodaja posestva potom sodnije (foreclosure), samo razloček je ta, da pri prodaji posestva niso vsi dolgov izbrisani (če se za posestvo ne dobi dovolj) in je dotičnik odgovoren še za druge dolgeve, dočim se pri bankrotiranju izprišejo vsi dolgov.

ALI VESTE?

Dosti jih je, ki ne vedo, da hčerka pesnika Shakespeare-a ni znala brati in pisati; da je "španska muha" doma v Rusiji; da se daje fotografirati več moških kakor žensk; da "beli slon" ni bel in tudi ne siv, ampak rumenkast; da je veljala v Franciji leta 1874. postava, da žepni robovi ne smejo biti okrogli, ampak morajo biti štirioglati; da govore mutci s prsti dosti hitreje kakor drugi ljudje z usti; mutci govore 120 besed na minuto; da živi v Ameriki 1,304,000 ljudi, ki se pišejo "Smith", in da je Benjamin Franklin iznašel harmoniko.

PIJANOST BREZ PIJAČE

Če hoče kdo, da bo pijan, čeprav ne bo pil opojne pijače, naj si pusti kapljati v ušesa vodo dle časa. To ga bo tako omamilo, kot bi se napil najhujšega geruša. Seve, ako bi to večkrat ponavljal, bi oglušil in pozneje tudi znorel.

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Od časa do časa so se pripeljali od kakega gozda ali kake vasi, ki je gorela ob obrežju. Žalosten prizor že podnevi, ki je ponoči naravnost strašen. Tedaj se je nenadoma posvetilo skozi temo in različni predmeti po obrežju so se pokazali v čudovitih podobah. Angara je bila razsvetljena od enega brega do drugega. Ledene gručice, ki so plavale po njej, so bile podobne premikajočim se zrcalom, ki so odbijala svetlobo na vse strani in v najrazličnejših barvah. Toda plav se je med njimi popolnoma izgubljal in se neopazno pomikal naprej.

V tem oziru torej še ni bil v nevarnosti.

Beguncem pa je pretela neka druga nevarnost, ki je niso mogli slutiti, pa tudi ne odvrniti. Opazil jo je popolnoma slučajno Alcide Jolivet.

Francoski poročevalec je ležal na desni strani plava in je brez namena vtaknil roko v vodo. Takoj ga je osupnil občutek, ki mu ga je vzbudilo vodno površje. Zdelo se mu je, kakor bi se bil dotaknil kake lepljive snovi, napravljene iz rudninskega olja.

Ko je Alcide Jolivet to snov poduhal, je bil izključen vsak dvom. Po Angari je plavala plast tekoče nafte.

Ali se je torej plav vozil prav za prav po nafci, ki se tako rada vname? Od kod ta nafta? Ali je prišla v Angaro po naravnem potu, ali pa so jo nanjo spravili Tataři, da z njo zapalijo Irkutsk proti vsem določilom mednarodnega vojnege prava?

S temi vprašanji si je Alcide Jolivet belil glavo in mislil, da stvari ne sme razodeti nikomur razen Harryu Blountu. Oba sta bila složna v tem, da svojih tovarišev ne smeta opozoriti na to nevarnost, ki bi jih še bolj vznemirila.

Znano je, da je srednja Azija podobna s tekočimi ogljencimi vodom napojeni gobi. V pristanišču Baku, na perzijski meji, na abheronskem polotoku, ob Kaspiškem jezeru, v Mali Aziji, na Kitajskem, v Young-Hyanu in v Birmi izvirajo nešteti studenci rudninskega olja. To je "delež olja," kakor se po pravici imenuje tudi Severna Amerika.

V pristanišču Baku izlizejo domačini, ki ogenj časte po božje, ob raznih verskih svečanstih na morje tekoče nafte, ki je redkejša kakor voda in zato plava po njej.

Ko se rudninsko olje vodi razleze, ga ponoči zažgo in Kaspiško morje se spremeni v čudovito ognjeno jezero, ki se ziblje in valovi v vetru.

Kar pa za Baku pomeni svečanost, bi na reki Angari pomenilo nepregledno nesrečo. Ako bi nafta, ki je plavala po njej, zanetila zlobna ali neprevidna roka, bi se požar v trenutku razširil dol čez Irkutsk in še naprej.

Na plavu se ni bilo treba bati nobene neprevidnosti. Silno nevarni pa so bili požari ob bregovih Angare, kajti zadostoval bi že ogorek ali iskra, ki bi padla v reko, da zapali po njej plavajočo nafto.

Skrb Alcida Joliveta in Harrya Blounta se da laže umeti kakor popisati. Ali zaradi te nevarnosti ni kazalo, plav zapeljati k bregu, se izkrcati in čakati? To vprašanje ju je zelo mučilo.

"Naj bi bila nevarnost še tolikšna," je dejal Alcide Jolivet, "za nekoga vem, da se ne bi izkrcal!"

Mislil je na Mihaela Strogova.

Medtem je plav hitro drčal po reki navzdol sredi ledenih gruč, ki so se vedno bolj zgoščevale.

Dotlej na bregovih Angare ni bilo opaziti nobenega tatarskega oddelka. Prav gotovo še ni prišel do njihovih sprednjih straž.

Proti deseti uri zvečer pa se je zazdelo Harryu Blountu, kakor bi se številna črna telesa gibala po ledenih ploščah. Te sence so skakale od ene gručice do druge in se hitro pomikale proti plavu.

"Tatari!" si je mislil. Splazil se je torej k staremu mornarju na sprednji konec in ga opozoril nanje.

Stari mornar je nekaj časa opazoval to sumljivo premikanje.

"To so volkovi!" je dejal. "Rajši jih vidim kot Tatare. Treba se bo braniti, toda brez vsakega hrupa!"

Begunci so se v resnici morali boriti s temi divjimi zvermi, ki so se zaradi mraza in gladu podile po pokrajini. Volkovi so zavohali plav in ga takoj napadli. Begunci so se postavili v bran, dasi niso smeli rabiti strelnega orožja, ker gotovo niso bili daleč od tatarskih straž. Žene in otroci so se postavili na sredo plava, možje pa so se oborožili z drogov, noži ali palicami, da odbijejo napad. Slišati je bilo samo tuljenje volkov, ki se je razlegalo po zraku.

Mihael Strogov ni hotel ostati brez opravila. Ulegel se je na ono stran plava, ki jo je napadla tolpa zveri. Zgrabil je nož in vsakikrat, ko se mu je približal kak volk, mu ga je spretno zasa-

dil v goltanec. Tudi Alcide Jolivet in Harry Blount nista počivala, ampak delala na vse kriplje. Tovariši so jima pogumno pomagali. Vse to pa se je vršilo popolnoma tiho, četudi so volkovi marsikaterga moža hudo ogrozili.

Zdelo pa se je, da se boj ne bo tako kmalu končal. Četudi so pobili dokaj volkov, jih je bilo vendar vedno več. Na desnem bregu jih je moralo kar mrgoleti.

"Tega ne bo konec!" je dejal Alcide Jolivet in vihtel svoje okrvavljeno bodalo.

Pol ure po napadu je po ledovju skakalo še na stotine volkov.

Begunci so se utrudili in vidno začeli pešati. Bitka se je obrnila njim v kvar. Kakih deset velikih, od srda in gladu pobesnelih volkov, katerim so se oči svetile kakor žareče ogelje, se je zapodilo naravnost na plav. Alcide Jolivet in njegov tovariš sta planila na sredo strašnih zveri in tudi Mihael Strogov se je začel plaziti proti njim. Tedaj pa se je pozorišče hipoma spremenilo.

Kakor bi trenil, so volkovi izginili s plava in z ledenih gruč ter naglo zbežali na desni breg Angare.

Volkovom je bilo treba pri njihovem opraviilu teme. V tistem hipu pa se je čez vso Angaro razlila močna svetloba.

V bližini je izbruhnil strašen požar. Ves trg Poškanvsk je bil naenkrat v plamenu. Tataři so bili tu in so opravliali svoje delo. Od tu dalje sta bila zastražena oba bregova do Irkutsk in še naprej. Begunci so se pripeljali do nevarnega pasu in so bili od glavnega mesta oddaljeni samo še kakih trideset vrst.

Bilo je o poldvanajstih ponoči. Plav je drčal še vedno sredi ledu, ki ga je popolnoma skrilal. Tu in tam pa ga je vendarle dosegel kak svetlobni žarek. Zato so se begunci, ki so ležali na njem, ogibali vsake kretnje, ki bi jih mogla izdati.

Trg je izredno hitro izginjal v plamenu. Njegove hiše, ki so bile zgrajene iz smrekovega lesa, so gorele kakor smola. Pet sto jih je gorelo obenem. Med prasketanjem požara se je slišalo vpitje Tatarov. Stari mornar se je oprl na bližnjo ledeno gručo in odprl plav proti desnemu bregu, tako da je bil tri do štiri sto čevljev oddaljen od poškovske razsvetljene strani.

Ako bi požigavci ne bili preveč zaverovani v svoje divjaško opravilo, bi bili morali vkljub temu begunce opaziti, kajti svetlobni žarki so tu in tam še vedno segali do njih. Lahko si misli, kolikošna bi bila v tem slučaju bojazen Alcida Joliveta in Harrya Blounta, ako bi se spomnila gorljive tekočine, po kateri se je vozil plav.

Iz gorečih hiš, ki so bile podobne žarečim ognjiščem, so v resnici švigali celi šopi isker in se z oblaki dima vzdigovali pet do šest sto čevljev visoko. Drevesa, ki so stala na desnem bregu nasproti pogorišču, so bila videti kakor v plamenu. Zadoščala bi torej samo ena iskra, ki bi padla v Angaro, da se nafta vname in požar razširi po reki z ene strani na drugo. Plav in vsi, ki so bili na njem, bi bili izgubljeni.

K sreči nočni veter ni pihal od te strani. Vlekel je še vedno od vzhoda in odnašal plamen na levo stran. Begunci so mogli torej upati, da se izognejo tudi tej novi nevarnosti.

Goreče selo je kmalu ostalo za njimi. Požar je odseval vedno slabše in slabše, prasketanje je pojemalo in na nekem ovinku reke je za visokim obrežjem ugasnil poslednji svit.

Okrog polnoči se je še bolj stemnilo. Tatarov, ki so hodili ob reki gori in dol, potniki na plavu sicer niso videli, toda slišali so jih. Pri njihovih sprednjih strežah so goreli veliki ognji.

Medtem so se ledene gručice na reki tako zgostile, da je bilo treba med njimi plav voditi z največjo pazljivostjo.

Stari mornar je vstal in kmetje so prišli zopet za drogo. Vsi so imeli dovolj opravka. Vožnja je postajala vedno težavnejša, kajti struga reke se je vidno zoževala.

Mihael Strogov se je splazil na prvi konec.

Alcide Jolivet je šel za njim.

Hotela sta slišati pogovor med starim mornarjem in njegovimi ljudmi.

"Pazi na desni!"

"Na levi se bliža led!"

"Odrini vendar z drogom!"

"Ustaviti se bomo morali prej kot bo pretekla ena ura."

"Kakor Bog hoče!" je odgovoril stari mornar. "Proti njegovi volji ne moremo storiti ničesar!"

(Dalje prihodnje)

DNEVNE VESTI

Detroitški kapitalist odlikovan od boljševikov

Detroit, 21. maja. D. H. Honney, ameriški kapitalist, je bil odlikovan od ruske vlade z Leninovo zvezdo, ki je najvišji red, ki ga morejo podeliti boljševiki. Honney je uredil ruske traktor-ske tovarne. Red obstoji iz zlatega znaka, ki podeljuje lastniku prosto vožnjo na vseh ruskih železnica, poleg svote denarja.

Lastniki hotelov nasprotujejo prohibiciji

Columbus, Ohio, 21. maja. Zveza hotelskih lastnikov v državi Ohio je sklenila iti do skrajnosti, da pomaga uničiti prohibicijo. Ne samo, da bodo zbrali večji sklad za borbo proti prohibiciji, pač pa bodo dajali mokrim kandidatom vsepovsod zastoj svoje prostore, da jih rabijo kot glavni stan za propagando proti prohibiciji.

Spomenik za umorjenim Lindbergh otrokom

Hopewell, New Jersey, 21. maja. Prebivalci mesta Hopewell nameravajo postaviti spomenik umorjenemu otroku Lindberghu. Na mestu, kjer so našli njegovo truplo bodo postavili kamenito ploščo, na kateri bo vrezano otrokovo ime, dan rojstva in smrti. Vaščani bodo sami plačali za spomenik.

Patrioti tirajo patriotizem predaleč

Washington, 21. maja. Kongresman Fuller iz Arkansasa je vložil včeraj v zbornici predlog, glasom katerega bi moral znati vsak, ki hoče dobiti delo pri zvezni vladi, na pamet ameriško narodno himno "Star Spangled Banner."

MALI OGLASI

Stanovanje

obstoječe iz 5 sob, jako pripravo, vse udobnosti, se da zelo poceni v najem. Vprašajte na 1046 E. 67th St. (122)

V najem

se da farmo, 11 milj od mesta, ob glavni cesti, blizu Bedforda. Hiša 8 sob, garaža, elektrika, voda, toilet in kopališče. Veliko poslopje, primerno za popraviljanje avtomobilov, gasolinsko postajo in prostor za mehke pijače, itd. En akter zemlje se odda po zelo nizki ceni pravemu rojaku. Več podrobnosti dobite pri

Frank Mervar
5921 Bonna Ave.
Tel. Henderson 7123

(122)

Naprodaj je

slovenska mesnica in grocerija. Jako poceni. Zelo ugoden prostor. Pokličite KENmore 3153. (X)

Permanentno uravnanje las

Mi vam spletemo, marceliramo in uredimo lase. Prvo vrstno delo po najbolj zmernih cenah.

Amelia Kovach
1107 Addison Rd.
Henderson 4181. (Mon.x)

PRIPOROČILO

KADAR SE SELITE, POKLIČITE ANTON SEDMAK
1139 Norwood Rd.
Henderson 1920
Dobra postrežba po zmernih cen

© 1932 Leo W. Stanley Central Press 5-25-32

MARIJA KUMIČIĆ:

Zle slutnje

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

"Tvojega obraza nisem videl."

"Ni čudo, po bitki! O, ljubi sanjač, vse to se lahko raztolmači. Kaplje sovražnikove krvi na obleki zmagovalca so dragocenejšje kakor nakit rubinov v ogrlici lepe žene!"

"Morebiti dragocenejšji, a lepši ne! Vendar, čuj dalje. Ladja pa se je naenkrat spremenila v Biancino vilo; morje se je preobrazilo v cvetno poljano, jabolki v vsakovrstno drevje: pinije, ciprese, hraste, loror, a med brezštevili cvetjem se je zabavala razkošnega duha vesela družba. Bil si ti in jaz in Soranzio s svojo hčerjo, tvoj zvesti Fazzaro, sam dož, a še zvičajnega spletkarja Carmagnole ni manjkalo. Samo Bianca ni bilo nikjer. Mesto nje — se je opirala Lavinja ob tvojo roko."

"Lavinija?" se začudi Malipiero.

"Ona! ... Ti veš, kako te ljubim!"

"Vem, vem — prihrani vsako spočitavanje! Moj Bog, lepa je, umna, strastvena. Nekaj me je nagnalo, da jo, oholo kakor je, poljubim. A to je prešlo takoj, kakor se razblini pena na morju. Sedaj me zopet varno drže roke moje Bianče."

"Grkinje?"

"Jaz ljubim samo njo! Ne veruješ mi morebiti — a na njo me veže vsaka žilica mojega bitja."

Loredan je obmolnil, kakor da ni čul prijateljeve besede. Nato pa pravi, kakor sam zase: "Ubogo dete!"

"Zakaj?" se začudi Malipiero. "Mar ji česa manjka do polne sreče?"

"Bojim se, da ji mnogočesa manjka."

"Izrazi se jasneje!"

"Obžalujem Bianco, ker sem prepričan, da boš tudi njeno srce kmalu lahkoumno pogazil, kakor si Lavinijino."

"Lahkoumno? A kedaj se bo to zgodilo, dragi prerok?" vpraša Malipiero porogljivo.

"Čim se boš zaljubil v svojo slavo," odvrne Loredan ne meneč se za porogljive prijateljeve besede. "Morebiti v najkrajšem času."

"V mojo slavo!" vzklikne Caterino.

"Da!" odvrne resno Loredan. Malipiero je stisnil obrvi in mrko gledal preko lagune. Tudi njegova ljubica mu je isto govorila. Zakaj le oba o njem dvomita? Nato pa pravi: "Bianče ne bom in tudi ne morem nikdar pozabiti. Niti za ceno slave. — Ali — cilj mojega življenja nadkriljuje vse ... " Malipiero je razmišljal, kako bi prijatelja pokaral, ker ga je tako slabo sodil, vendar ga ni mogel, ker si je moral po dobrem razmišljanju sam priznati, da je lahkoumen. Mar ni? Mar se ni že čisto poigraval s srci tolikih žena? Koliko jih je že, pijan trenutne ljubezni, ognjevit poljubljal in strastveno pritiskal na svoja prsa? A nato? — v peklenskem valu želje, da se lahko svobodnih kril zeleti za slavo — v tej besno-mučnej težnji, je na vse kaj lahko pozabil. Mar bo tudi Bianca nekdanj pozabljenca? Bo li tudi ona odrgnana in zavržen cvet, izginoli sen, zamrl glas? Ne, nikdar! Ona nima niti najmanjše skupnosti z opojnimi, minljivimi strastmi. Malipiero jo je v resnici ljubil, koprnel je po njenih ustnih, po njenih mehkih ročicah, katere so mu božale bujne lase, za njenimi pesmimi, za vsemi tajnimi čari, ki so se stapljali v eno v nje divni pojavi. Da, on je silno ljubil Bianco!

"Nikdar je ne bom pozabil!" je prisegel Malipiero. "Giovanni, mar mi ne veruješ?"

"Zelo rad bi ti verjel," je odvrnil Loredan dvomeče.

Zbog prijateljevih besed je Malipiero obmolnil. Zakaj mu ne verjame? Mar ne vidi, kako mu je težak razstaneč od nje? Mar ni še opazil, kako vpliva nanj nje milota? Kako da ne uvidi, da to pot v resnici ljubi? V teh mislih se je Malipiero zagledal v postavo svojega starega sluga, čudeč se, da tako brezčutno sedi pred njima, ko se je sicer tako rad vpletal v pogovore svojega gospodarja.

"Hej, Fazzaro, čemu si se tako namrdnil, kakor da ti bo rasel na obrazu grah? Jaz letim v naročje sreči, ti pa sedi, kakor da se je nad te spustila sama žalost! Mar tudi tebi po mozgu grebe kakor Loredanu?"

"Ni je na svetu stvari, da bi mi mozeg razgubala," odvrne slabovoljno Fazzaro.

Malipiero se okrene k prijatelju in pravi: "Giovanni, ponovno ti pravim, da sta naša in strah predhodnika bodočnosti, a predvsem moramo uživati sedanjosti. Kaj pa nam je moti sedanjost? Mar ti tudi ti zaljubljen? Mar boš tudi ti ostavil zaklad svojega srca, ko odpluje mo?"

"Ako morebiti mene vprašujete, gospod," se ozre Fazzaro, "da, ostavljam bom neprecenljiv zaklad — grob svoje matere."

"Mar ti je umrla mati? Zakaj mi nisi povedal? Nisi li moj najstarejši prijatelj? Zakaj nisi hotel deliti z menoj svoje boli?"

"Niste vprašali za me," stisne ramena Fazzaro. "Zaposleni ste z važnejšimi stvarmi, kakor pa je sreča vašega sluga."

Oblak zlovolje spleti Malipierov obraz, ko pravi: "Pojd, stari, odbrvolji se nekoliko! Mar ne veš, da sem tudi jaz ljubil tvojo mater, na katero ti je bilo tako navezano srce?! — Od česa pa je umrla?"

"Ne vem. Trpela je velike bolečine," odvrne Fazzaro ter vzdihne, a na obrazu mu je legla tuga. "Zdravniki ji niso vedeli pomoči, pač pa so bili prepričani, da bi ji zamoglo samo eno pomagati: čudodelne oči svetega Marcilijana. Enkrat so ji v resnici pomagale, pred letom dni. Tedaj sem jo namreč nesel v cerkev in ozdravila je. Bolezen pa se je vrnila. A sedaj? Vzdiha jo je ležala na kamenitih ploščah ter molila. Razno jutraj, predno me je služba klicala k vam, sem jo odnesel v cerkev, a o polдне. ko ste me odpustili, sem zopet hodil po njo. Zaman se je pred svetnikom lomila in zvijala v strašnih bolečinah. Prišal sem tudi darove, a vse zaman! Grozno je naju bulil eno oči svetnik. Odkar je nek brezbožnež — naj ga Bog prekolne — ugrabil svetnikovo oko, je ta postal brezmočen. Več ne dela čudežev. Duhovni obupujejo, a bolniki umirajo v njegovem vznožju."

"Da v resnici umirajo?" je vprašal Malipiero.

"Poginjajo in umirajo."

"To je neumno praznoverje," zamrmra Malipiero.

"Ni neumnost," odvrne Fazzaro, a glas se mu je tresel pri tajene jeze. "Resnica je to, tako resnica, kakor je resnica, da je umrla moja mati. Pokopal sem jo, preklinjajoč v svojem srcu brezbožnega razbojnika. Malipiero je molčal. Tudi Fazzaro ni več govoril. Zaman se je trudil Loredan, da zopet oživi razgovor. Grozni in tajni stveni zločin je vrgel senco na

vse tri. Inkvizicija je neumorno iskala krivca, a brez uspeha. Medtem pa je črna gondola polzela tiho po laguni. Vedno bolj so se približevali kopnemu. Po dolgem molku pa je konečno vprašal Malipiero, medtem ko se je ostro zagledal v mrki obraz Fazzara: "Povej, stari, ko bi ti docela slučajno izvedel ime bogoskrunskega razbojnika ..."

"Njegovo ime?" Fazzaru so zažarele oči. "O, popadel bi ga za grlo in še isto minuto odpeljal pred sodišče inkvizicije. Z neizmerno slastjo bi opazoval njegov konec na morišču. Moja mati bi bila maščevana! Z razpisano nagrado pa bi ji zamogel urediti pristojen grob."

Da je tudi stari Fazzaro gledal v svojega gospodarja, bi bil videl, kako mu je obraz pobledele, a kako je zopet tudi ta bledeca namah izginila. Mladi junak je takoj premagal grozo, ki mu je planila trenutno v vse sklepe, ter tiho vprašal: "To bi storil? Misliš, da bi tvoja mati mirno počivala, ko bi jo tlačila grmada, plačana z denarjem izdaje in poškopljena s krvjo umorjenega nesrečnika?"

"Gospodar, jaz sem poznal svojo mater. Prisegam vam, da bi počivala v miru."

Malipiero zapre oči, obmolne, a kmalu nato reče: "Ne uga-ja mi taka osveta. Maščevanje ne sme biti tako vsakdanjše. Na tvojem mestu bi jaz sam ubil razbojnika ter prišedel inkvizitorjem trud. Poznam te, zato mi pa tudi veruj, da ti tega ne boš storil. — V ostalem bo imela tvoja mati dostojen grob, dostojnejši, kakor bi ga pa lahko ti preskrbel z nagrado, ki je razpisana na razbojnikovo glavo. Med svojimi znanci bom našel kiparja."

Fazzaro se prikloni ter hvaležno pogleda gospodarja. "Hvala vaši svitlosti in usodi, ki mi je naklonila tako dobrega in darežljivega gospodarja."

"Tako je!" vzklikne Malipiero, a iz glasu je odmevala nekaka objestnost. "Vedno me smatraj najboljšim med smrtniki ter glej v meni svojega Boga in svetnika, a ne samo oboževanega malika. Vedno misli pravo in tako tudi sodi! Več namreč, da je človeško oko merilo, a doždeva so tehtnica v človeški roki. Tudi navidezno prikazen smatra človek včasih za resnično. To je sladak med v grenkem zdravilu. Tedaj, starček, vesel bodi zopet!" vzklikne Malipiero ter dregne starca, ki je sedel na tleh z nogo. "Vso svojo jezo vtopi v laguni in ne misli več na onega nesrečnika, ne onega lahkoumnega norca, ki je postal razbojnik radi skorje kruha ali pa radi neuteljavne ljubezni."

"Danes te ne pričakuje Bianca," je dejal Loredan, zagledavši se v cvetoče grmičevje, ki se je dvigalo pred njim iz vode. "Mislim sem, da bo na obali."

Malipiero se zdrne ter se vspne v gondoli, tako da se je ta nevarno zaguglala. "Bianče? Ona me gotovo čaka. Nu, najbrže me hoče iznenaditi, ker je ni na stopnicah, kakor navadno. Ah, kako težek ji bo razstaneč! Odkar sva jo s Fazzarom rešila iz dima in plamena, v trdnjavi, trepeti nje srce pred vojno in se zgraža nad vsakim nasiljem."

"Mar je čudno, da se boji okrutne roke brezdušnih možkih? Tudi meni ne ugaja vaše poželenje po krvi!"

Malipiero se osloni na meč ter pravi: "Prijatelj, ti si stvorjen od premehekga testa. Naša doba pa zahteva najopornejšega telesa, zato pa smo žejni krvi, a pod našimi koraki se mora rušiti in giniti vse, kar je šibkega. Ogromna, bakhanska povorka polni dneve našega življenja."

Loredan pa odvrne: "A ti, Caterino, bi hotel biti na čelu te besne povorke, okinčan s trsovim listjem!"

"Zakaj ne bi?" se nasmehne Malipiero. "Jaz ljubim svečanost. Plesal bi pred vsemi, v eni roki vrč z rujnim vinom, a v drugi — četudi bi bil pehar

sovrážnikove krvi!"

"Pfuj!" odvrne zgražajoč se Loredan. "Caterino, to so nore želje!"

Malipiero ni odgovoril, ker je baš tedaj gondola pristala. Lahak ko pero je skočil iz nje, počakal prijatelje, s katerim sta šla skupno proti vili. Fazzaro pa je ostal na straži pri gondoli.

Med gosto, umetno prirezano živo mejo, se je vila pot k vili. Vse naokoli je vladala tišina. Večernega miru ni motil niti pihljaj veterčka, niti petje ptic. Čuti je bilo samo tihe korake obeh prijateljev. Poleg velikega grma jasmina sta stala dva kipa! Dijana z lokom in Herkulj z levovo kožo čez levo ramo.

Ta prostor je bil kakor ustvarjen, da skrije svojo ljubezen pred očmi nasilnega sveta in da uživa tajno ljubeč, daleč stran od buke, zlobe in zahrbtnosti. Malipiero pospeši korake, srce mu burno bije. Zakaj ga niti tu ne čaka Bianca? Bianca, njegova sladka, bela Bianca!

Neobičajno tužno čuvstvo je prevzelo Loredana, čim je pomislil, kako mineva dneve v tej zeleni ječi, med stenami razcvetelih vrtnic, mlada Grkinja, pod nadzorstvom molčeč čuvarice — lagune — čakajoč vedno željno onih redkih trenutkov, ki jih ji je mogel posvetiti Malipiero. Mar nista prišla danes, da se od nje za dolgo razstaneta? Kaj bodo prinesli bodoči dnevi, tedni? Odhod v negotovost ... Malipiero bo v oglušujočem vrtnicu dogodkov, v bojnem gmenju, med pokliki slave pozabil svoje ljubljene. Mar mu ni bila ona vendar samo igračka? Saj ni še nobena žena nad njim dolgo čldržala svoje moči!

Vsak zatopljen v svoje misli sta se približevala vili. Ze sta pred vrati. Povsod je vladal večerni mrak, vsepovsod tajinstveni mir. Bianco sta našla na verandi. Ležala je na nizkem ležišču, pokrita z orijentaliskim pogrinjalom. Ko ju je ugledala, je vstala ter jima omahuje stopile naproti. Nje temne oči, obkrožene s črnimi kolobarji, polne strastnega poželenja, so poživale na Malipiero. Izgledala je, kakor bi bila bolna. Trudno je ponudila roko svojemu pokrovitelju.

"Napoved si prišel!" pravi zamolklo.

Malipiero je pohitel k njej, objel jo ter privil k sebi, medtem ko ji je poljubljal čelo, lase in uste. Nenadoma pa jo izpusti, prime za ramena ter se ji prestrašeno zagleda v oči. "Kaj ti je, duša? Bianca, ti si blede. Roke se ti tresejo! — Mar si bolna? Mar se bojiš slovesa?"

"Nič mi ni, nič," pravi Grkinja ter gre ob njegovi strani do ležišča, kamor zopet leže, kakor bi bila trudna. Loredan je nekoliko zaostal ter je šele sedaj pristopil ter ji poljubil roko.

"Caterino, mislim, da mi je tako, ker me boš zapustil," šepče Bianca. "Ne vem, kaj mi je, a danes se počutim, kakor bi imela svinec v žilah, a pred očmi mi postaja črno. — Oh, kako mi je težko, ker boš odšel! Mar ne moreš ostati?"

"Ubožica mala," reče Malipiero ter sede poleg prijatelja. Božal je malo Biancino nožico, ki je prikukala izpod krila, kakor bi miloval lice deteta. Nato nadaljuje: "Zadnje dni se nisi tako bala. Potiraj brige in misli, ker so slabe družice mlademu dekletu ter mu le kradejo lepoto lice. Pridi, sedi mi na kolena, da brbljamo o onem, kar bo, ko se vrnem z zmagovitimi brodovjem."

"Z zmagovitim brodovjem? Jaz sem žalostna! Nek tujec mi je vili strahu danes razlil tvoje zmage!" pravi žalostno Bianca.

Malipiero osupne ter vpraša: "Tujec, praviš, te je strašil? Kdo se je usodil moji ptičici oževati srce? Mar si se pogovarjala s starim vrtnarjem?"

(Dalje prihodnje)

JOSEPH J. OGRIN

ODVETNIK

401 Engineers Bldg.
Mala 4128

Zvečer:

15621 Waterloo Rd.
Kenmore 1694

Michael Casserman

18700 Shawnee Ave.

PLUMBING & HEATING

Kenmore 3877

Še je čas!

da se pridružite skupnemu potovanju, ki se vrši dne 15. junija na velikem parniku

BERENGARIA

Potnike spremlja od Clevelanda do Ljubljane August Kollander, ki bo skrbel za udobnost svojih potnikov. Menda ne zna nikdo tako za potnike skrbeti kot ravnajo on. Ze je prigraden preko 25 potnikov, prigradite se se vi. Se je čas! Za vsa pojasnila glede zelo nizkih cen za to in za druga skupna potovanja se obrnite na:

August Kollander Co.

(Poprej J. L. Mihelich Co.)

6419 ST. CLAIR AVE.

v Slovenskem Narodnem Domu

HyVis
MOTOR OILPERRY'S SERVICE
STATION

6619 St. Clair Ave.

Betty Gow, pestunja pri Lindberghovi družini, katero so nekaj časa sumili, da je bila v zvezi z banditi, ki so odpeljali otroka. Izkazalo se je, da ni bila soudeležena in bo ostala še nadalje v službi pri Lindberghovih.

Harry Fleisher, gancez iz Detroit, katerega sedaj išče policija v Mehiki, ker je bil baje zapleten pri ugrabitvi Lindberghovega otroka.

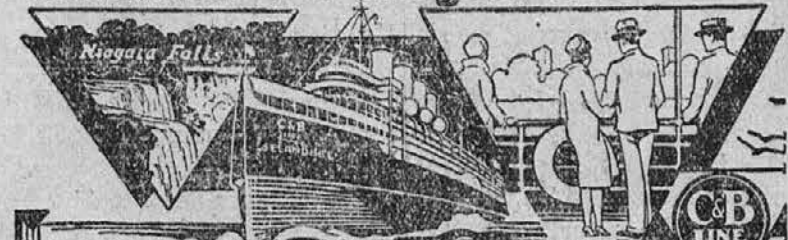
Model A (tudi model B) Maytag, najboljši pralni stroj, z velikim, četrstevoglatim čebrom iz aluminija in slavnim Maytag roller iz železnega vođe. ZNIZAN

\$26⁰⁰

MANDEL
HARDWARE15704
Waterloo Rd.

Kenmore 1282

SEE Niagara Falls

ONLY
\$3.75 One Way \$6.50 ROUND TRIP
between CLEVELAND and BUFFALO

Autos, any size, carried for only \$3.75
(\$4.75 July 1st to Sept. 1st inclusive)

Why drive when you can put your car aboard for less than the cost of oil and gas? More restful... cheaper... and saves a day. Steamers each way, every eight days, leaving at 9:00 P. M., May 15th to November 1st.

CLEVELAND AND PORT STANLEY, CANADA, DIVISION
July 1st to Sept. 5th incl. on Friday, Saturday and Sunday only
\$3.00 one way; \$5.00 Rd. Trip. Any car only \$3.75.

THE CLEVELAND AND BUFFALO TRANSIT COMPANY

Ask your Local Tourist or Ticket Agent for new C & B Line Folder, including Free Auto Map and details on our All Expense Trips.

East 9th Street Pier
Cleveland, Ohio

Na ulični železnici v Detroitu so upeljali mero za otroke. Vsak, ki je visok nad 44 inčev, mora plačati vozmino. Sprevodnik postavi otroka pod mero in če je dovolj visok, mora plačati, ne glede koliko je star.

Dolores Gladden, (spodaj desno) iz Frankfort, Ind. je nenadoma umrla. Njen mož je izpovedal, da se je po nesreči zadušila s strupenim plinom v avtomobilu. Kmalu zatem pa se je njeni materi sanjalo, da je prišla k njeni postelji umrla hčerka in ji povedala, da je njen mož napeljal gumasto cev iz odvodne pipe pri avtomobilu, da je plin prihajal v avtomobil. Ko se je mati jutraj zbudila, je povedala svoje sanje policiji, ki je stvar preiskala in pronašla, da je res Dolores umoril njen mož. Obsojen je bil v smrt. Na levi je mati umorjene, desno njen zet.